

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvoinnin yhteistyöryhmä (HYR)

PÖYTÄKIRJA IV

2020

Aika: 17.12.2020 kello 9–12

Paikka: Teams-kokous

Raija Fors	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Heidi Haataja	Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus
Kirsi Kangas	Kuusamon kaupunki
Jorma Kurkinen	Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
Anna Katajala	Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys
Maire Mäki	Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Anita Ohtamaa	Kalajoki Akatemia
Aini Ojala	Oulun ammattikorkeakoulu Oy
Jarmo Paloniemi	Koulutuskuntayhtymä OSAO
Pasi Parkkila	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Leena Pimper-Koivisto, pj	Oulunkaari
Riitta Pitkänen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Sanna Salmela	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Nina Savolainen	Ylivieskan kaupunki
Erkki Seitajärvi	Haapavesi
Anne Sormunen	Utajärven kunta
Auli Suorsa	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Arja Sutela	Nuorten Ystävät ry
Ilpo Tapaninen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Arto Willman	Oulun kaupunki
Niina Savolainen	THL
Tanja Onatsu	Liikkuva aikuinen -ohjelma

1. Avaus ja läsnäolijat

Päätös: Puheenjohtaja Leena Pimper-Koivisto avasi kokouksen klo 10.00. Todettiin läsnäolijat.

Avauksen yhteydessä puheenjohtaja antoi katsauksen sote-uudistuksen valmistelun tilanteeseen. Hallituksen esitys eduskunnalle on annettu 8.12.2020. Uudistuksen lait ovat eduskunnan käsittelyssä. Uudistus aiheuttaa laajalti teknisiä muutostarpeita substanssilakeihin. Tukevat valtionavustushankkeet ovat käynnistyneet. Tarkoitus on, että tehtävät siirtyisivät hyvinvointialueille 1.1.2023. Ylimaakunnallisia kehittämishankkeita mm. LAPE ja osaamisen tukikeskus.

Tavoitteena on, että Pohjois-Pohjanmaan palvelut muodostavat ihmislähtöisen, integroidun kokonaisuuden, joka vastaa asukkaiden tarpeita, huomioi yhdyspinnat ja alueiden erityispiirteet sekä pitää sote-kustannuskehityksen hallittuna. Sote-palvelustrategian laatiminen toimii valmistelevana työnä tulevan hyvinvointialueen strategiaprozessille. Hyödynnetään täysimääräisesti aiempi maakunnallinen valmistelu. Luottamusperustan synnyttäminen.

Vahva poliittinen ohjausjärjestelmä sekä alueelliset poliittiset seurantaryhmät (alueellisten erityispiirteiden huomioiminen). Henkilöstö siirtyy tehtäviensä mukana liikkeenluovutusperiaatteella.

Uudistusta voi seurata sivustolta <https://popsote.fi/>

Esittelydiat ovat pöytäkirjan liitteenä.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, työjärjestyksen hyväksyminen

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Päätettiin vaihtaa asiakohtien kolme ja neljä järjestystä.

3. Väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tila Suomessa
erityisasiantuntija Nella Savolainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Erityisasiantuntija Savolainen antoi katsauksen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilaan. Nellan esittelydiat ovat pöytäkirjan liitteenä.

Linkki, Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen:
<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/ajankohtaista/koronan-vaikutukset-yhteiskuntaan-ja-palveluihin>

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

4. Liikkuva aikuinen ohjelma ja työmatkat hyvinvoinnin edistäjänä
ohjelmakoordinaattori Tanja Onatsu, Liikkuva aikuinen -ohjelma

Käytiin keskustelu Onatsun presentaation pohjalta. Todettiin muiden muassa, että laajan maakunnan erilaiset olosuhteet tulisi pystyä hyödyntämään. Jarmo Paloniemi kertoi tuoreesta OSAOn kyselystä, jonka mukaan korona-aikana liikunta (mm. pyöräily) jää on jäänyt vähemmälle ja vaikutukset painonhallintaan negatiiviset. Hyviä käytäntöjä, esimerkiksi kotisairaanhoidon konttipyörät.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

5. Terveiset kansanterveyden neuvottelukunnasta
suunnittelupäällikkö Ilpo Tapaninen, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Valtioneuvosto asetuksella asettanut kansanterveyden neuvottelukunnan 17.6.2020. Tapaninen nimetty maakuntaliittojen edustajaksi. Toimikausi 1.8.2020-31.7.2023.

Tarkoituksena tukea hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kehittämiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista yhteiskunnan eri lohkoilla myös sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolella. Tehtävänä seurata hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kehitystä sekä sosiaali- ja terveyspolitiikan toteutumista, kehittää valtakunnallista sosiaali- ja terveyspolitiikkaa, vahvistaa hyvinvointitalousajattelua sekä tehdä hyvinvontia, terveyttä ja turvallisuutta edistävää yhteistyötä eri hallinnonalojen, järjestöjen ja muiden tahojen kanssa.

Toimikaudella neuvottelukunnan tehtävänä on ohjata ja seurata Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 -valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanoa, koordinoita ja seurata Sanna Marinin hallituksen ohjelman hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimenpiteiden toimeenpanoa, toimia asiantuntijana sosiaali ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksessa erityisesti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen sekä eriarvoisuuden kaventamisen näkökulmasta, luoda pysyvät rakenteet kansallisen tason poikkihallinnolliselle hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä tehdä ehdotus tulevaisuuden lakisäätöiksi poikkihallinnolliseksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden rakenteeksi.

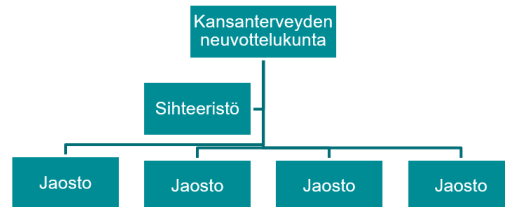

JÄSENET JA ORGANISOINTI

Puheenjohtaja, kansliapäällikkö STM
Varapuheenjohtaja, osastopäällikkö, STM

Jäsenet/varajäsenet

- STM
- AVI
- Kunta
- Kansanterveystyöstä vastaava kuntayhtymä
- Sosiaalialan osaamiskeskus
- Maakuntien liitto
- Liikenne- ja viestintäministeriö
- Maa- ja metsätalousministeriö
- Oikeusministeriö
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Puolustusministeriö
- Sisäministeriö
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Valtiovarainministeriö
- Ympäristöministeriö
- Itä-Suomen yliopisto
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Työterveyslaitos
- Soste Suomen sosiaali- ja terveys ry
- Suomen Kuntaliitto ry

Rakenteet ja menetelmät -jaoston (jäsenenä mm. Ilpo Tapaninen ja Maire Mäki sekä Pyhäjärven kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi) tavoitteet:

- Tukee yhteistyötä ja yhteisten toimintamallien käyttöönottoa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toimeenpanossa kuntien alueiden ja järjestöjen välillä
- Tukee sote-uudistuksen valmistelua ja toimeenpanoa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen sekä eriarvoisuuden kaventamisen näkökulmasta

Jaoston tehtävät:

- Valmistele Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 toimeenpanosuunnitelman toimenpiteitä ja seuraa suunnitelman toteutumista (vuosittainen yhteenveto)
- Tekee ehdotuksia hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen vahvistamiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi osana sote-uudistuksen valmistelua ja toimeenpanoa
- mm. valmistele ehdotuksen tukimateriaaliksi ja toimenpiteiksi
- Tekee yhteistyötä muiden neuvottelukunnan jaostojen kanssa sekä alueellisen valmistelun jaoston (sote-uudistus) kanssa
- Viestii aktiivisesti ja ymmärrettävästi siten, että tieto on käytettävissä alueellisen ja paikallisen tason päätöksenteon ja kehittämistyön prosesseissa
- Järjestää säännöllisesti avoimia sidosryhmäseminaareja tai vastaavia jne.

Akuuttina asiana toimeenpanosuunnitelman valmistelu.

Tapanisen huomiona muiden muassa, että on pystynyt tuomaan pohjoisen Suomen ja kuntaperusteisuuden näkökulmaa neuvottelukunnan ja jaoston työskentelyyn. Vaikuttamiseen hyvät mahdollisuudet. Sihteeristöllä (pääsihteerinä Heli Hätönen STM:stä) iso rooli, yhteiskehittämisen ja poikkihallinnollisuuden toimintakulttuurissa vielä kehitettävää. Positiivista hyvinvointitalouden vahva painoarvo. Viestintään tulee kiinnittää huomiota.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

6. POPsote-hankkeen hyte-tilannekatsaus erikoissuunnittelija, projektipäällikkö Sanna Salmela, PPSHP

Sanna esitteli muiden muassa jatkuvasti kehittyvää POPhyte-verkostoyhteistyötä, kuntien hyvinvointikertomus- ja -suunnitelmatöiden tukemisen suunnitelmaa (tukipaketit), kuntien hyvinvointiryhmien jäsenten osaamistarvekyselyn tuloksia kesältä 2020 sekä POPsote -hankkeen hyte-osahanketta. Sannan esittelydiat ovat pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointityön ohjaus sekä maakunnan hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen tekeminen osana maakuntaohjelmatyötä 2022–2025 suunnittelupäällikkö Ilpo Tapaninen, Pohjois-Pohjanmaan liitto

- Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelu alkanut 10/2020, maakunnan suunnittelujärjestelmän kokonaisuus varsin toimiva
- maakunnan hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus tehdään maakuntaohjelmatyön rinnalla ja soveltuvin osin integroiden makoon, taustalla maakunnan hyvinvointisopimus (tahtotila)
- maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman rooli kokoava ohjelma, tavoite ilmiö- ja aluelähtöisessä viitekehyksessä, poikkihallinnollisuus ja ihmislähtöisyys
- laatiminen "perinteisen strategisen suunnittelun" logiikan mukaisesti, tilannekuva (hyödynnetään olemassa oleva, esim. sote-valmistelu ja alke-keskustelut) ja tulevaisuustyö ensin haltuun, vision synnyttäminen, kiteytettävä keskeisimmät hyvinvoinnin vajeet (hyödynnetään kuntien hyvinvointisuunnitelmien analyysityötä), tulos- ja vaikuttavuustavoitteiden taso tavoitteena
- valmistelussa olemassa olevien hyte-verkoston hyödyntäminen, HYR ohjaa, osallistava valmistelu
- kärkimittarit määriteltävä kertomuksessa
- päätösprosessi aikajanelle, hyväksyminen syksyllä 2021
- suhde makoon ja soten palvelustrategiaan (myös hyvinvointialueen strategiaan) määriteltävä
- tulevaisuuden hyten ohjausrakenne määritellään suunnitelmassa
- tavoitteena tiivis lopputulema ja suunnitelma

Päätös: Päätettiin valmistella maakunnan hyvinvoinnin tilannekuvaraportti ja tarkempi työsuunnitelma yhteistyöryhmän seuraavaan kokoukseen.

8. Muut asiat ja seuraavat kokoukset

Päätös: Muita asioita ei ollut. Päätettiin pitää seuraava kokous Teams-ympäristössä 4.2.2021 klo 12-16.

9. Kokouksen päättäminen

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.

